

DXXXIV

Mireya

Qui no coneix l'obra mestre de Frederic Mistral? Segurament que als esperits dits moderns, el gran poeta provençal no el semblarà més que un místic, no deixant per això de retre-li homenatge com es deu al respecte que infondeixen les coses antigues. Aquella concepció puríssima de l'amor, no és d'avui: ara l'amor és tot vèrtig i frivolitat vertiginosa: a la Crau segurament no hi sojorna aquell misteri de les arenisques ni la suau remor dels cants entre les moreres. Per aquest poderós motiu és més que confortant traslladar-se al paratge on els amors de Vicens i Mireya s'abusaren en el dolor: Maries i fruit del bellíssim esplai d'una melodia en el paisatge romàntic...

Vet ací el que assoleix plenament aquest film francès, magnífic, impecable de tècnica i respectuós amb el poema. A part la superba visió de Pabst amb el seu «Dn. Quixot», pocs films són comparables, en aquesta finalitat plàstica a Mireya Pot, el cinema francès, apuntar-se un «tanto» dels que «n'entren pocs en lliura»

Fanny

Heus ací, en ordre a procediment, una pel·lícula completament oposada a Mireya. Ací l'ambient es crea amb l'esperit; ací és la vida mateixa que ens fa glatir en faç de la pantalla.

Marcel Pagnol és un dramaturg d'empenta; però per damunt de tot és un poeta. Els seus personatges no són bons ni dolents; són com són. Però l'autor sap extreure d'aquesta senzillesa el moll racial, la fibra pura de la passió i del sacrifici. Fanny és una obra purament teatral traslladada íntegra al cinema. Els que no entenen francès perdran bona part de l'encís de l'obra: però, com la majoria abastaran bon xic del diàleg, direm que és imprescindible anar-la a veure. I sobre tot la recomanariem als que entenen perfectament la parla francesa i essent a l'ensens autors dramàtics, apendran d'una vegada el que és teatre i es donaran compte que la crisi teatral seria un mite si solament els Marcells Pagnols podessin representar obres. A tots recomanem una acurada atenció amb el tipus de «Mr. Panisse», al nostre entendre una veritable perfecció.

Fanny, com Mireya, també és d'aquells films que un altre dia qualificàvem de «no aptes per a rucs».

L'ALTRE

COMENTARI LINGÜÍSTIC

Equivalències que no existeixen

Hem de mirar de no enlluernar-nos amb determinades equivalències de mots entre el català i el castellà, si no volem caure en errors lamentables pel fet de creure'ns que en totes les ocasions existeixen aquelles equivalències. Hi ha mots que únicament són equivalents en determinades categories gramaticals i deixen d'esser-ho en altres.

Aquest fenomen s'esdevé amb el mot *baix*, corresponent al castellà *bajo*. Com a adjectiu, la correspondència és exacta. Així, a «Un hombre bajo» correspon en català «Un home baix».

En canvi, no passa la mateixa cosa quan en castellà és usat com a proposició, o sia en casos com aqueixos: «*Bajo* la direcció de un ingeniero», «*bajo* la influencia del calor», «*bajo* la multa de cinco pesetas». Aquestes frases són correspostes per «*Sota* la direcció d'un enginyer», «*sota* la influencia de la calor», «*sota* la multa de cinc pessetes.»

Una cosa semblant passa amb l'article neutre castellà *lo*, que a tort i a dret és traduït per *el* català. Els castellans fan un ús extensíssim d'aquest mot. Diuen «Lo bueno y lo verdadero» que podem traduir perfectament per «*el* bo i *el* ver»; però mai no direm «*El* bonica que és la Maria!» en voler fer la traducció de «¡Lo bonita que es Maria!» En aquest cas ens separarem del calc literal i direm «Com és de bonica la Maria!»

Compte, doncs, amb les equivalències. Abans de deixar-nos anar amb tanta bona fe i alegria, pel pendís suau de les traduccions literals, aturem-nos a reflexionar que el català i el castellà són dues llengües independents, amb mitjans d'expressió propis cadascuna d'elles.

E. SARROCA

**Tant per dona com per home,
avui dia un bon calçat
ha de dur sola de goma.
Per xó l'E.K.A. és patentat.**

**Gran Sabateria E. Riera
A. Clavé, 15 : Granollers**

JOSEP M. SANAHUJA

NOTARI

Despatx:

Portalet, 1 : Telèfon 237

GRANOLLERS

Tres poemes

I

M'esperaré assegut al teu lllindar;
hores perdudes en la terra esclava,
amb un desig d'anar camins enllà
amb una mà que no es plegava.

Tenia el bes esmaperdut de tu;
al fons del teu carrer s'obre una porta
com el misteri d'un nou món que llú,
amb el llumet d'una ànima mig morta.

Ah, la tempestat de la meva sang!
Voluptat infinita de crepuscles;
el pes del món m'ha decantat els muscles
sobre llacunes verdes de mal fang.

Però el desig amarg dels meus sentits
parlava simfonies vellutades
i agafava amb la punta dels meus dits
el somni fresc de totes les teulades.

Roses i ocells i el meu turment de soll...
No esperis més la caritat de l'alba:
la teva mà ja s'ha amagat mig balba
darrera l'ombra amarga del trespol.

II

Camino sol! Com una flor coll'torta
cerco l'alè dels teus records florits!...
Amb les ales del cor tusto la porta,
un silenci de nit dorm pels ampits.

No t'he trobat i l'enyorança em pesa
com la nit buida que no té ressò.
Quietud sense fons! Una font resa
amb una veu que té regust de plor.

Els meus pasos s'adormen en la via,
cap estrella pot dur-me guariment,
sols la meva ombra em porta companyia
sota els fanals d'aquesta nit de vent.

III

I jo t'espero inútilment! Callada,
la nit m'empara com ocell perdut;
tots els meus somnis de la joventut
han alçat la volada.

Et sé malalta, al llit,
com un pollet sota unes ales closes,
com un estel en un llac adormit,
com un plor de la nit entre roses.

Quan t'aixequis, demà,
quin somriure més dolç a la cara!...
com l'aurora més fresca i més clara,
com l'alosa que arrenca a volar!...

Ara deix que deleixi l'espera,
el retorn dins la nit de vellut...
El meu braç com una ala lleugera
voltarà el teu cosset diminut.

Deixa que esperi la teva arribada;
sóc l'ocell que ha perdut el seu voll
Quin silenci en la nit tan callada!
Em perdo dins l'ombra tot sol.

IU PONS